

Sinteza recomandărilor/ avizelor la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la auditul extern al băncilor”

Nr. crt.	Prevederi din proiect	Autorul recomandării/obiecției	Recomandarea/obiecția	Concluzia
1	2	3	4	5
1.	Pct.3. Banca trebuie să încheie anual un contract cu o societate de audit, care se va conforma prevederilor art.34 alin.(1), (3)-(5) din Legea instituțiilor financiare.	PWC	Considerăm că cerința privind încheierea anuală a unui contract de audit limitează băncile în semnarea contractelor pe perioade ce depășesc 1 an, de ex. un contract de audit pe 2 ani.	Se acceptă
2.	Pct.5. Societatea de audit va efectua auditul extern al unei bănci din Republica Moldova cu respectarea standardelor internaționale de audit. Aceasta presupune obținerea și documentarea de către societatea de audit a probelor de audit suficiente, relevante și credibile pentru fundamentarea opiniilor de audit.	Euro Credit Bank ABM	Propunem completarea primului enunț cu textul: „și a standardelor internaționale de raportare financiară”.	Se acceptă
3.	Pct.6. Banca Națională acceptă societatea de audit pentru efectuarea auditului extern al unei bănci, care cumulativ întrunește următoarele criterii: 1) ... 2) nu a comis încălcări în	Euro Credit Bank ABM	Propunem uniformizarea noțiunilor cu proiectul noii legi bancare (art.88, 90), de exemplu utilizarea formulării conform proiectului noii legi bancare „BNM aprobă societatea de audit ” în loc de „BNM acceptă societatea de audit”.	Se acceptă

4.	<p>procesul efectuării auditului în ultimii 3 ani, fapt confirmat prin informații furnizate de Consiliului de supraveghere a activității de audit;</p> <p>...</p> <p>4) echipa societății de audit desemnată pentru misiunea de audit respectivă întrunește următoarele condiții:</p> <p>a) cel puțin 1/3 din echipa societății de audit dispune de experiență în domeniul auditului situațiilor financiare ale entităților de interes public;</p>	KPMG	<p>La subpct.2), considerăm că această prevedere trebuie să fie mai explicită în a clarifica dacă aceste încălcări afectează în mod semnificativ emiterea raportului de audit sau independența auditorului. Astfel, dacă de exemplu Consiliul de supraveghere a identificat încălcări minore sau recomandări de îmbunătățire, care nu au generat sancțiuni asupra societății de audit, atunci acestea nu ar trebui să aibă impact asupra acceptării societății de audit de către Banca Națională.</p>	<p>Se acceptă în următoarea redacție:</p> <p>„1) nu i-a fost retrasă aprobarea Băncii Naționale a Moldovei în contextul respectării prevederilor cadrului legal aferent activității băncilor și/sau domeniul auditului extern al băncii din ultimii 3 ani;”</p>
5.	<p>b) cel puțin 1/3 din echipa societății de audit dispune de certificatul de calificare a auditorului instituțiilor financiare eliberat de Banca Națională;</p> <p>c) cel puțin un auditor din echipa societății de audit dispune de certificatul de audit</p>	Baker Tilly	<p>Propunem ca în subpct.2) să se specifice, de asemenea, care ar trebui să fie acțiunile în cazul în care societatea de audit nu a fost supusă controlului calității de Consiliul de supraveghere.</p> <p>În acest sens există societăți de audit care nu au fost supuse controlului calității de către Consiliul de supraveghere.</p>	

6.	<p>în sisteme informaționale CISA eliberat de către societatea internațională independentă ce se ocupă cu dezvoltarea, adoptarea și utilizarea cunoștințelor și practicilor acceptate la nivel mondial pentru sistemele informatice de vârf în industrie ISACA (în continuare – certificat CISA).</p>	BDO	<p>La subpct.2) Consiliul de supraveghere a activității de audit de pe lângă Ministerul Finanțelor (sau noua autoritate ce urmează a fi constituită în viitorul apropiat în baza proiectului de lege care recent a fost finalizat) cataloghează încălcările depistate de către această autoritate în desfășurarea activității firmelor de audit în 5 categorii (A, B, C, D și E). Categoria A se atribuie firmelor de audit în care nu au fost identificate abateri sau au fost identificate unele semnificative, iar categoria B - unele abateri ne semnificative, care nu au influențat calitatea procedurilor de audit, dar care ar merita a fi îmbunătățite, și așa în continuare ...</p> <p>De fapt, chiar dacă firmei de audit i-a fost atribuită categoria A sau B, Consiliul de supraveghere oricum aplică sancțiuni (chiar și categoriei A) sub formă de prescriere ca auditorii să aibă instruire suplimentară în cadrul Centrelor de instruire autorizate (ACAP, AFAM etc.).</p> <p>Respectiv, punctul 6, (2) poate conduce la situația când nicio firmă nu corespunde cerințelor stabilite de Banca Națională a Moldovei.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Nici Legea privind activitatea de audit 61/2007 și nici proiectul Legii privind auditul situațiilor financiare nu conțin o catalogare în acest sens.</p>
----	---	-----	---	---

7.		BDO	<p>Propunem expunerea subpct.3) după cum urmează:</p> <p>„Persoanele-cheie din conducerea societății de audit dispun de minimum 3 ani de experiență în domeniul auditului situațiilor financiare a instituțiilor financiare”.</p> <p>Pe de o parte, o societate de audit poate intra pe piață având doar 3 ani experiență în auditul entităților de interes public, care este o categorie mult mai largă decât sistemul bancar, cu alte cuvinte, se creează condiții ca pe piață să intre o societate fără experiență în auditul instituțiilor financiare, totodată, experiența dată poate fi obținută doar activând pe piața de audit a instituțiilor financiare.</p> <p>Pe de altă parte, o altă societate nou creată care a atras personal competent în domeniul auditului instituțiilor financiare nu va putea intra pe piața dată, chiar dacă dispune de personal mult mai competent comparativ cu exemplul anterior.</p> <p>Pornind de la argumentele descrise mai sus, considerăm obiectivă schimbarea accentului de la societatea de audit la persoanele-cheie din conducerea firmei de audit.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Criteriile cumulative după care societatea de audit este aprobată de către Banca Națională a Moldovei se referă atât la calitatea societății de audit (subpct.1-2) cât și la calitatea auditorului (subpct.3).</p>
----	--	-----	--	--

8.		MAIB ABM	La subpct.4) lit.a) nu este clară formularea „1/3 din echipa...”, astfel dintr-o echipă din 5 persoane, prevederea dată se poate referi atât la o persoană, cât și la două.	<p>Nu se acceptă</p> <p>Rezultatul calculării a „1/3 din echipă...” se rotunjește la ordinul zecilor.</p> <p>Corespunzător, ulitizând una din modalitățile practice pentru a afla rotunjirea la ordinul zecilor, menționăm că aceasta se face prin a observa cifra corespunzătoare ordinului cu 1 mai mic ordinului la care se face rotunjirea și se compară valoarea ei cu 5; dacă este mai mică decât 5, numărul se rotunjește prin lipsă, iar dacă valoarea cifrei respective este mai mare sau cel mult egală cu 5, numărul se rotunjește prin adaos.</p>
----	--	-------------	---	--

9.		MAIB ABM	<p>La subpct.4) lit.a) este necesar de stabili în ce mod și cine va stabili când banca va recepționa ofertele sau Banca Națională, dacă aceste persoane dispun sau nu de experiența în cauză. Respectiv, care ar fi criteriile de evaluare: după numărul de ani lucrați în societatea de audit sau după numărul de misiuni de audit etc.</p>	<p>Nu se acceptă Pentru efectuarea auditului băncii, societatea de audit este obligată să întrunească <i>criteriile cumulative</i> expuse la acest punct. Totodată, înainte de încheierea contractului de audit cu o societate de audit adițional la documentele și informația solicitată de bancă, conform procedurilor sale interne, societatea de audit va prezenta băncii și informații privind experiența teoretică și practică a echipei societății de audit în domeniul auditului situațiilor financiare și/sau în scop de supraveghere conform anexei din proiect, cu atașarea copiilor documentelor justificative. Corespunzător, pentru a obține aprobarea Băncii Naționale a Moldovei, potrivit art.88 din Legea privind activitatea băncilor, banca va depune o cerere cu anexarea documentelor și informațiilor specificate la pct.8. Totodată, este de menționat că „experiența în domeniul auditului în sectorul financiar” presupune participarea auditului la misiuni de audit.</p>
----	--	-------------	--	---

10.		PWC	<p>Prevederea subpct.4) lit.a) privind stabilirea numărului minim al membrilor echipei care au experiență în domeniul auditului rapoartelor financiare ale entităților de interes public este una excesivă.</p> <p>Din considerente de confidențialitate și din motiv că auditul băncilor se efectuează în perioade similare, vor fi necesare echipe de audit separate, fapt ce denotă anumite dificultăți pe plan intern ale societății de audit în scopul respectării cerințelor enumerate mai sus.</p> <p>Considerăm că este mai oportun ca cerința respectivă să fie stabilită pentru persoanele - cheie din echipa de audit (de ex: partener, manager), fiind suficient pentru exercitarea serviciilor de audit.</p>	Se acceptă
-----	--	-----	---	-------------------

11.		MAIB ABM	<p>Considerăm că prevederile subpct.4) lit.b) nu sunt justificate, luând în considerație cerințele de la pct.6 subpct.3) din proiect și, respectiv, noțiunea de entitate de interes public din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007.</p> <p>Respectiv, rezultă că, pe de o parte, societatea de audit poate să nu aibă experiență nemijlocit în auditul băncii, auditând doar societăți comerciale ce se cotează la bursa de valori, totodată, 1/3 din echipă trebuie să dispună de certificate de calificare a auditorului instituțiilor financiare.</p> <p>Considerăm oportună revizuirea acestor cerințe.</p>	
-----	--	-------------	--	--

12.		<p>Moore Stephens Baker Tilly EY KPMG Deloitte PWC BDO</p>	<p>La subpct.4 lit.b), propunem ca cel puțin un membru din echipă să dispună de certificatul de calificare a auditorului instituțiilor financiare eliberat de Banca Națională. Aceasta va fi persoana responsabilă de semnarea raportului de audit. Pentru persoanele- cheie din echipa de audit, propunem includerea experienței în auditul situațiilor financiare întocmite conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.</p> <p>În afară de certificatul Băncii Naționale, este esențial ca membrii echipei să dețină și alte calificări precum certificatul ACCA sau CISA. Cu scopul de a forma o echipă suficient de competentă care să efectueze un audit al unei instituții financiar bancare, societatea de audit ia în considerație experiența anterioară și cunoștințele relevante tehnice ale membrilor echipei implicați într-un astfel de audit.</p> <p>Respectiv, în Republica Moldova există 28 de persoane care dețin certificatul de calificare a auditorului instituțiilor financiare. Totodată, doar o parte din persoanele care dețin certificatul continuă să activeze în domeniul de audit. Deci, numărul efectiv de deținători ai certificatului care practică activitatea de audit și ar putea fi incluși în echipa de audit a instituțiilor financiare este mult mai mic.</p> <p>Această cerință este foarte restrictivă și dificil de îndeplinit.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Se acceptă propunerea ca cel puțin un membru din echipă să dispună de certificatul de calificare a auditorului instituțiilor financiare eliberat de Banca Națională.</p> <p>Ce ține de semnarea raportului de audit, acesta va fi semnat în numele societății de audit de către conducătorul societății de audit și de șeful echipei societății de audit potrivit pct.26.</p>
-----	--	--	--	---

13.		Moore Stephens	<p>După subpct.6 lit.b), propunem introducerea lit.d) și e) care vor avea următorul conținut:</p> <p>„d) echipa societății de audit să aibă în componența sa membri calificați ACCA;</p> <p>e) societatea de audit să demonstreze că are un sistem de control de calitate prin oferta trimisă care să fie în conformitate cu standardul ISQC 1”.</p> <p>Această completare se datorează faptului că băncile raportează situațiile financiare conform IFRS, aspectul calificării internaționale este unul primordial.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Conform legislației din domeniul auditului, Consiliul de supraveghere a auditului, în cadrul verificărilor, efectuează controlul extern al calității auditului.</p>
14.		MAIB ABM	<p>Solicităm o precizare, dacă cerințele de la subpct.4) lit.a) și b) trebuie respectate simultan de către societatea de audit.</p>	<p>Comentariu Banca Națională a Moldovei aprobă doar societatea de audit pentru efectuarea auditului unei bănci, care cumulativ întrunește criteriile în cauză.</p>

15.		Grant Thornton	<p>La subpct.4 lit.a) și b) se specifică cerințele față de echipa de audit, iar la pct.10 subpct.6) - obligația de a notifica Banca Națională privitor la modificările echipei de audit.</p> <p>Propunem de a stabili criterii de acceptare doar pentru membrii- cheie din echipa de audit, i.e. partenerul, managerul și auditorul desemnat pentru sistemele informaționale. Ceilalți membri ai echipei de audit, care sunt auditori cu experiență (seniori) și stagiaři, sunt desemnați în funcție de planificarea individuală a societății de audit în baza volumului de muncă al echipei de audit.</p> <p>Este necesară o clarificare, dacă va exista obligația de notificare în cazul în care se vor face modificări de orice tip în cadrul echipei de audit sau doar legate de membrii - cheie. Astfel, modificările pentru auditori care nu sunt membri-cheie, adică auditori seniori și stagiaři, nu vor fi necesare?</p>	<p>Comentariu</p> <p>Prevederile respective nu limitează din punct de vedere numeric membrii echipei și nu se răsfrâng asupra auditorilor seniori și stagiaři.</p>
16.		EY	<p>Propunem excluderea cerinței de a avea un auditor pentru sisteme informaționale cu certificat ISACA și de a alinia prevederea respectivă cu ISA 315 „Identificarea și evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă prin înțelegerea entității și a mediului său”. În acest sens, ISA 315 nu menționează în mod expres necesitatea ca auditorul extern să dețină un certificat specific.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Identificarea și evaluarea riscurilor aferente TIC este un aspect important în activitatea bancară, deoarece procesele de ținere a evidenței se desfașoară cu utilizarea TIC.</p>

17.		ABM	<p>Propunem completarea punctului cu două subpuncte noi care vor avea următorul cuprins:</p> <p>„5) cel puțin un membru al echipei societății de audit să aibă o experiență de cel puțin 5 ani în domeniul auditului situațiilor financiare a entităților de interes public;</p> <p>6) nu i-au fost aplicate sancțiuni societății de audit și membrilor echipei acesteia pe parcursul perioadei de gestiune precedente, fapt confirmat prin informații furnizate de Consiliul de supraveghere a activității de audit”.</p>	Se acceptă
18.	Pct.7. O societate de audit poate presta servicii de audit extern, în aceeași perioadă de raportare, concomitent la cel mult 4 bănci din Republica Moldova.	Grant Thornton	Ținând cont de faptul că auditul de supraveghere poate fi desfășurat separat de auditul situațiilor financiare, este oportun de a preciza dacă această limitare va avea efect indiferent de tipul misiunii de audit, fie audit al situațiilor financiare, fie audit în scop de supraveghere, atâta timp cât serviciile vor fi prestate unui număr de cel mult 4 bănci.	Se acceptă

19.		PWC	Limitarea participării societății de audit la cel mult 4 misiuni nu este în interesul pieței relevante. Societatea de audit poate să estimeze de sine stătător capacitatea sa de a presta servicii de audit la bănci, ținând cont de experiența personalului disponibil, de mărimea și complexitatea serviciilor de audit prestate băncii, la fel nu este luată în considerare mărimea sau cota de piață a băncilor auditate.	Se acceptă
20.		Deloitte KPMG	Considerăm relevant de a aprecia expunerea societății de audit în raport cu totalul activelor auditate per sistem bancar decât expunerea față de numărul efectiv de bănci auditate. De asemenea, ar fi relevant de luat în considerare și mărimea societății de audit ca și număr de auditori financiari și calificarea acestora.	Se acceptă

21.	<p>Pct.8. Societatea de audit care prestează unei bănci servicii de audit extern poate să acorde asistență în ținerea evidenței contabile, prezentând organelor de conducere ale băncii mențiunile scrise despre neajunsurile existente în structura sau funcționarea sistemelor de evidență contabilă și de control intern ale băncii, identificate în decursul efectuării auditului extern, precum și recomandările privind înlăturarea acestor neajunsuri. Această asistență nu se referă</p>	<p>Deloitte Moore Stephens Baker Tilly</p>	<p>Propunem de înlocuit sintagma „acorde asistență în ținerea evidenței” în sintagma „acorde consultanță în ținerea evidenței contabile”.</p> <p>Considerăm că ar putea fi încălcat principiul independenței auditorului în conformitate cu Legea privind activitatea de audit nr. 61-XVI din 16.03.2007 art 6 lit a) și c).</p> <p>Pe lângă activitatea de audit, unul și același auditor nu poate presta, în cadrul aceleiași entități auditate, pentru aceeași perioadă de gestiune, servicii de organizare, de restabilire și de ținere a evidenței contabile, precum și de expertiză contabilă.</p>	<p>Acest punct a fost exclus</p>
22.	<p>nemijlocit la implicarea societății de audit în ținerea evidenței contabile a băncii.</p>	<p>EY</p>	<p>Propunem înlocuirea acestui punct cu prevederi expuse în ISA265 „Informarea conducerii băncii și persoanelor responsabile de guvernarea despre deficiențele în controlul intern identificate pe parcursul auditului”.</p>	<p>A se vedea pct.21 din sinteză</p>

23.	<p>Pct.9. Înainte de încheierea contractului privind prestarea serviciilor de audit extern cu o societate de audit, în conformitate cu art.34 din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995, adițional la documentele și informația solicitată de bancă, conform procedurilor sale interne, societatea de audit va prezenta băncii informații privind experiența teoretică și practică a echipei societății de audit în domeniul auditului în entități de interes public în conformitate cu anexa nr.1, cu atașarea copiilor documentelor confirmative.</p>	ABM	<p>Propunem completarea cu următorul text: <i>„De asemenea, se va prezenta copia certificatului de audit în sisteme informaționale CISA cel puțin al unui membru al echipei societății de audit.</i></p>	Se acceptă
-----	---	-----	--	-------------------

24.	<p>Pct. 10. Contractul privind prestarea serviciilor de audit extern va conține cel puțin următoarele:</p> <p>1) clauza că informația obținută în cadrul misiunilor de audit extern poate fi prezentată Băncii Naționale în situațiile prevăzute la art.34 din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995 și că aceasta nu constituie încălcare a obligației de respectare a confidențialității informației referitoare la activitatea băncii auditate, care revine societății de audit potrivit legislației sau clauzelor contractuale, și nu poate atrage răspunderea de orice natură a acesteia;</p> <p>2) obligația societății de audit de a elabora raportul și opinia de audit în conformitate cu art.34 alin.(1) lit. b) din Legea instituțiilor financiare, art.8 din</p>	Ministerul Justiției	<p>La subpct.1) urmează a se revizui necesitatea includerii în contractul privind prestarea serviciilor de audit extern a unei astfel de clauze (că informația obținută în cadrul misiunilor de audit extern poate fi prezentată Băncii Naționale în situațiile prevăzute la art.34 din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995 și că aceasta nu constituie încălcare a obligației de respectare a confidențialității informației referitoare la activitatea băncii auditate, care revine societății de audit potrivit legislației sau clauzelor contractuale, și nu poate atrage răspunderea de orice natură a acesteia), deoarece prevederile ce instituie această garanție se regăsesc reglementate în lege (art.34 alin. (6) din <i>Legea instituțiilor financiare nr.550 din 21 iulie 1995</i>).</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Indiferent de existența prevederilor art.89 alin.(4) din Legea privind activitatea băncilor, se consideră important de a include o astfel de clauză în contractul încheiat între societatea de audit și bancă, astfel încât aceasta constituie baza care determină relațiile contractuale dintre părți.</p>
-----	--	----------------------	--	--

25.	<p>Legea privind activitatea de audit nr.61-XVI din 16.03.2007 și cu cerințele prezentului regulament, precum și scrisoarea pentru management, pe care societatea de audit va fi responsabilă să le prezinte cel târziu la 30 aprilie a fiecărui an consiliului băncii și concomitent, pe suport hârtie, Băncii Naționale;</p> <p>...</p> <p>4) obligația de a verifica respectarea modului de încheiere a tranzacțiilor cu conflict de interese și de a emite raportul conform art. 86 din Legea privind societățile pe</p>	<p>Deloitte KPMG EY</p>	<p>La subpct.1), este de menționat că toate drepturile și obligațiile societății de audit care derivă din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995 nu trebuie să contravină Standardelor Internaționale de Audit (în continuare - ISA), Codul profesional de etica, Standardele Internaționale asupra Calității și Controlului.</p> <p>Această completare este relevantă în contextul în care societățile de audit trebuie să respecte și cerințele standardelor profesionale privind documentarea auditului, confidențialitatea informațiilor și comunicarea cu autoritățile de supraveghere și reglementare.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În cazul efectuării auditului băncilor, societatea de audit, pe lângă standardele de care se conduce, este obligată să respecte prevederile Legii privind activitatea băncilor, care reprezintă o lege specială aferentă exercitării auditului bancar.</p>
26.	<p>acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.1997;</p> <p>5) clauza privind exercitarea prevederilor art.34 alin.(1) lit. a) și c) din Legea instituțiilor</p>	<p>MAIB</p>	<p>La subpct.2), propunem de a exclude cuvintele „și opinia”, deoarece în conformitate cu legile enumerate în acest punct, raportul auditorului include opinia de audit.</p>	<p>Se acceptă</p>
27.	<p>financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995, până când banca nu va încheia un nou contract privind prestarea serviciilor de audit extern pentru perioada de raportare următoare;</p> <p>6) obligația societății de audit de a informa banca despre modificarea informației</p>	<p>KPMG EY Baker Tilly MAIB ABM</p>	<p>Propunem reformularea subpct.2) pornind de la faptul că raportul auditorului se emite în conformitate cu cerințele ISA și ale Legii privind activitatea de audit. Respectiv, prevederile expuse la art.34 alin.(1) lit.b) din Legea instituțiilor financiare se referă la contractul între bancă și societatea de audit.</p>	<p>Se acceptă</p>

28.	aferență criteriilor specificate la pct.6 în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data modificării.	Grant Thornton	Clauza expusă la subpct.4) contravine atât ISA, cât și art.14 lit.e) din Legea privind activitatea de audit, care prevede dreptul auditorului de a rezilia contractul de audit în unele situații specifice.	Acest punct a fost exclus
29.		PWC	La subpct.2, conform art.32 din Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007, banca poate alege perioada de gestiune alta decât anul calendaristic, ca rezultat, raportarea la 30 aprilie nu este consecventă. Propunem ca prevederile din prezentul subpunct să fie aliniat la pct.32 din proiect, care prevede o alta dată de raportare.	Se acceptă

30.		Baker Tilly EY KPMG	<p>Considerăm oportună reformularea subpct.4).</p> <p>Aceste servicii nu țin de efectuarea auditului, ci se referă, cel mai probabil, la alte servicii conexe. Astfel, nu pot fi incluse în Scrisoarea de angajament pentru serviciile de audit.</p> <p>Totodată, cerințele specificate la art.86 din Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.1997 ar putea fi interpretate ca implicarea auditorului în managementul entității pe motiv că este solicitată verificarea tranzacției înainte ca aceasta să aibă loc.</p> <p>În condițiile în care societatea de audit va fi implicată în revizuirea tranzacțiilor cu conflict de interese înainte ca acestea să fie încheiate, societatea de audit ar exercita funcțiile managementului băncii în luarea deciziei privind intrarea sau nu într-o anumită tranzacție cu conflict de interese. Aceasta ar încălca prevederile art.4 lit.a) și b) din Legea privind activitatea de audit.</p>	Acest punct a fost exclus
31.		Deloitte	<p>Cerința din subpct.4) nu poate constitui parte integrantă a contractului cadru de audit. Acest scop trebuie agreat și confirmat în prealabil cu societatea de audit. În cazul în care societatea de audit acceptă acest mandat, se agreează un contract separat având ca obiect proceduri de comun acord acceptate.</p>	Acest punct a fost exclus

32.		KPMG	La subpct.4), considerăm că emiterea unui raport privind tranzacțiile cu conflict de interese, conform art.86 din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.1997, nu trebuie să constituie o obligație în cadrul scrisorii de angajament privind serviciile de audit. Verificarea tranzacțiilor cu conflict de interese, conform cerințelor de mai sus, ar trebui să fie parte a unui angajament separat, deoarece necesită efectuarea unor proceduri distincte decât cele de audit.	
33.		Baker Tilly Deloitte PWC	Propunem ca subpct.5) să fie modificat, astfel încât să permită auditorului de a rezilia contractul de audit (a se retrage) în anumite condiții. Există anumite circumstanțe în care auditorul nu poate continua angajamentul (ex. schimbarea circumstanțelor aferente procedurilor de acceptare a clientului, auditorul nu mai este independent față de instituția financiară etc.).	Acest punct a fost exclus

34.		KPMG	La subpct.5), considerăm că relația privind continuarea în calitate de auditori ai unei bănci trebuie să fie guvernată de prevederile contractuale dintre societatea de audit și bancă, care reglementează în ce condiții părțile pot înceta contractul. Astfel, dacă au survenit circumstanțe (i.e. conflicte de interese, schimbarea legilor, încălcarea prevederilor contractuale etc.) privind încetarea contractului acestea ar trebui analizate în conformitate cu prevederile contractuale și soluționate de către părți, cu informarea Băncii Naționale.	Acest punct a fost exclus
35.		MAIB ABM	La subpct.5) se prevede că societățile de audit vor presta servicii de audit extern pentru perioada de gestiune următoare, până când banca nu va încheia un nou contract. Totodată, nu este stipulat pentru câte perioade de gestiune sunt valabile aceste prevederi, cum vor proceda băncile în situațiile când nicio societatea de audit nu va prezenta oferta pentru prestarea serviciilor de audit extern, inclusiv din motivele că nicio societate de audit nu va corespunde cerințelor Băncii Naționale.	

36.		MAIB ABM	Nu este clară necesitatea subpct.6) privind obligația societății de audit de a informa banca despre modificarea informației aferente, specificate la pct.6 din proiect. Chiar dacă societatea de audit comunică băncii despre eventualele schimbări, care sunt consecințele acestei comunicări? Mai ales în cazul, în care contractul de prestări servicii este deja semnat.	Comentariu Modificarea componenței echipei poate afecta calitatea procesului de audit. Respectiv, banca trebuie să cunoască schimbările și să evalueze capacitatea echipei de aud de a-și realiza adecvat funcția.
37.		MAIB ABM	Considerăm oportună excluderea sau reformularea subpct.4, pornind de la scrisoarea Ministerului Finanțelor nr.15-08/642 din 11.12.15 adresată către CNPF unde se stipulează că prevederile art.86 alin.(2) și (2 ¹) din Legea privind societățile pe acțiuni, ce țin de încheierea tranzacției cu conflict de interese, nu se încadrează în scopul auditului situațiilor financiare anuale, iar pentru verificarea acestora societatea pe acțiuni urmează să încheie un contract de prestări servicii cu o altă societate de audit decât cea care efectuează auditul situațiilor financiare anuale.	Se acceptă
38.	Pct.11. Pentru obținerea acceptului Băncii Naționale, banca va depune o cerere cu anexarea următoarelor	Deloitte	Subpct.2), la etapa de contractare este prematur a prezenta un calendar foarte detaliat al activităților de audit planificate.	Se acceptă

39.	documente și informații: ... 2) o descriere detaliată cu privire la calendarul activităților planificate în contextul efectuării auditului pentru perioada de raportare planificată;	PWC	Planificarea detaliată în sensul subpct.2) este necesar să fie agreate între societatea de audit și banca auditată direct, ținând cont atât de disponibilitatea personalului și de informațiile solicitate de la entitatea auditată, cât și de termenul prevăzut la art.12 din proiect.	
40.	... 4) copia contractului privind prestarea serviciilor de audit extern, care va fi încheiat între bancă și societatea de audit, întocmit în limba română, care corespunde și cerințelor prevăzute la pct.10; 6) documentul (certificat, scrisoare etc.) eliberat de Consiliul de supraveghere a activității de audit aferent concluziilor privind rezultatele controlului calității lucrărilor de audit pentru ultimii 3 ani;	MAIB ABM	La subpct.4 propunem înlocuirea cuvântului „copia” cu cuvântul „proiectul”, deoarece în conformitate cu pct.4 din proiect, contractul privind prestarea serviciilor de audit extern poate fi încheiat doar după acceptarea societății de audit de către Banca Națională. Totodată, în proiect nu sunt specificate acțiunile care urmează a fi întreprinse de băncile, în cazul în care Banca Națională refuză acceptarea societății de audit.	Se acceptă
41.	7) o declarație pe propria răspundere cu privire la independența echipei societății de audit semnată de către conducătorul societății de audit.	Deloitte PWC	La subpct.6) este posibil ca auditorul să nu fie supus acestui control al calității lucrărilor de audit de către Consiliul de supraveghere a activității de audit în ultimii 3 ani, prin urmare, societatea de audit poate să nu dețină acest tip de certificat. Se poate lua în considerație controlul calității în cadrul companiei de audit care se efectuează cel puțin o dată la 3 ani.	Acest punct a fost exclus
42.		BDO	La subpct.6) a se vedea recomandările din pct.6 din sinteză.	

43.		Deloitte	La subpct.7) sugerăm ca această declarație să fie semnată de către liderul/șeful echipei de audit (Partenerul sau Auditorul autorizat cu semnarea raportului de audit respectiv).	Se acceptă
44.		PWC	La subpct.7) considerăm oportună ca declarația pe propria răspundere cu privire la independența echipei să fie semnată de partenerul responsabil pentru auditul în cauză, din motive că în cadrul companiei de audit pot activa persoane care au conflict de interes cu unele entități auditate, aceste persoane nu vor face parte din echipa de audit și nu vor avea acces la informațiile clientului.	
45.	Pct.12. Documentele și informațiile menționate la pct. 11 se întocmesc în limba română și se prezintă la Banca Națională în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la confirmarea de către adunarea generală a acționarilor a societății de audit pentru efectuarea auditului obligatoriu. Banca Națională, în termen de 30 zile lucrătoare de la data primirii setului complet de documente, acceptă sau refuză să accepte societatea de audit nominalizată, informând în scris banca despre decizia sa.	BDO	Termenul dat poate fi depășit în cazul tergiversării procesului de obținere a certificatului de la Consiliul de supraveghere, iar în acest caz are de suferit relația bancă - societatea de audit. Recomandăm de a obținere informația dată pe căi administrative direct de la Ministerul Finanțelor.	Comentariu Lista documentelor necesare pentru aprobarea societății de audit este prezentată de către bancă, care anterior confirmării societății de audit de către adunarea generală a acționarilor, trebuie să facă investigațiile necesare pentru selectarea unei societăți adecvate.
46.		Euro Credit Bank Eximbank	Considerăm ca fiind termene excesive (30 zile) pentru examinarea setului de documente privind acceptarea societății de audit de către Banca Națională și propunem modificarea acestuia la 15 zile lucrătoare, pentru că în perioada de trecere de la o societate de audit la alta banca rămâne fără auditor extern.	Se acceptă parțial Se va indica 30 de zile ca termen maxim, respectiv, setul de documente poate fi examinat într-un termen mai restrâns în cazul în care banca va prezenta setul de documente și informațiile necesare în conformitate cu cerințele stabilite.

47.		MAIB ABM	Propunem după sintagma „adunarea generală a acționarilor” de a introduce cuvântul „băncii”.	Se acceptă
48.	Pct.13. În cazul în care documentele prezentate conform pct.11 sunt incomplete, Banca Națională va informa în scris banca despre acest fapt în timp de 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii. Banca, în termen de 10 zile lucrătoare, va completa și va prezenta la Banca Națională setul de documente cu informațiile care lipsesc.	MAIB ABM	Propunem expunerea pct.13 în următoarea redacție: „În cazul în care documentele prezentate conform pct.11 sunt incomplete și/sau cu unele erori sau omisiuni, Banca Națională va informa în scris banca despre acest fapt în timp de 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii. Banca, în termen de 10 zile lucrătoare, va înlătura erorile și/sau omisiunile depistate, va completa și va prezenta la Banca Națională setul de documente cu informațiile care lipsesc.”.	Se acceptă
49.	Pct. 14. În cazul în care documentele prezentate conțin date eronate și/sau nu au fost completate în termenul indicat la pct.12, Banca Națională va restitui cererea și documentele anexate fără a fi examinate.	Baker Tilly MAIB	Considerăm necesar ca Banca Națională a Moldovei să dezvolte acest punct, stipulând în ce perioadă Banca Națională a Moldovei poate retrage aprobarea, care sunt acțiunile, noile termene, opțiunile băncilor licențiate pentru înaintarea documentelor și obținerea aprobării societății de audit de către Banca Națională a Moldovei.	Comentariu Propunerea nu se referă la subiect, deoarece prevederile acestui punct reglementează acțiunile băncii până la aprobarea de către Banca Națională a Moldovei a societății de audit.
50.		MAIB ABM	Recomandăm excluderea textului „conțin date eronate și/sau” .	Se acceptă

51.	Pct.16. Decizia privind refuzul de a accepta societatea de audit trebuie să conțină motivarea cauzelor în baza cărora se respinge cererea de acceptare a societății de audit depusă de către bancă. Drept motive de respingere pot fi considerate prezentarea la Banca Națională a informației insuficiente, neveridice sau nerelevante pentru luarea deciziei privind acceptarea societății de audit și/sau necorespunderea societății de audit a cel puțin unuia din criteriile specificate la pct.6.	Baker Tilly	Solicităm explicația sintagmei „informație nerelevantă” sau excluderea acesteia.	Se acceptă
52.	Pct.17. Banca Națională poate retrage acceptul acordat unei societăți de audit în cazul în care aceasta nu mai îndeplinește condițiile în care a fost acceptată conform prevederilor prezentului regulament.	Baker Tilly	Considerăm ca societăților de audit să li se acorde o perioadă pentru remedierea situației, în cazul în care acestea nu întrunesc unul sau mai multe criterii specificate la punctul 6 din proiect.	Se acceptă
53.	prevederilor prezentului regulament.	MAIB Euro Credit Bank Eximbank ABM	Propunem ca în final să se completeze cu următorul text „ , cu informarea în scris a băncii și a societății de audit despre motivul retragerii acceptului.”. De asemenea, este necesar o descriere mai detaliată în contextul acțiunilor ulterioare ale băncilor sau, după caz, ale societății de audit, în cazul retragerii acceptului acordat unei bănci și care sunt soluțiile și acțiunile pentru bancă în astfel de situație.	Se acceptă Comentariu Referitor la societatea de audit, aceasta este obligată să înlătore deficiențele, în caz contrar, i se va retrage aprobarea, după care banca urmează să parcurgă etapele corespunzătoare stabilite în regulament.

54.	Pct. 18. Banca trebuie să fie auditată anual de către o societate de audit acceptată de Banca Națională pentru efectuarea auditului situațiilor financiare individuale și/sau consolidate întocmite conform SIRF-lor.	Moore Stephens	Propunem înlocuirea acronimului SIRF cu IFRS, precum se utilizează în Legea contabilității.	Se acceptă
55.	Pct.19. În sensul prezentului regulament, auditul situațiilor financiare reprezintă examinarea independentă a situațiilor financiare anuale individuale ale băncii și, după caz, a celor consolidate și a altor informații aferente acestor situații ale băncii auditate pentru exprimarea unei opinii profesionale a auditorului asupra corespunderii situațiilor financiare cerințelor stabilite de legislația de domeniu.	Moore Stephens	Propunem ca textul „asupra corespunderii... de domeniu” să fie substituit cu textul „potrivit căreia situațiile financiare prezintă o imagine fidelă”, potrivit obiectivelor auditului conform cadrului general de raportare financiară.	Acest punct a fost exclus
56.		Baker Tilly	Propunem să fie utilizate noțiunile auditul situațiilor financiare și opinia de audit din ISA. Auditul este efectuat în conformitate cu ISA, astfel considerăm că ar fi bine să fie menționate și ISA în acest paragraf.	
57.		KPMG	Considerăm că pct.19 și 20 ar trebui să prevadă efectuarea auditului conform ISA, cu scopul exprimării unei opinii asupra situațiilor financiare și dacă acestea prezintă fidel, sub toate aspectele semnificative, poziția financiară, rezultatul operațiunilor și al fluxurilor de trezorerie ale Băncii în conformitate cu cadrul de raportare relevant (i.e. IFRS) și al raportării asupra altor informații conform ISA 720 (<i>Revizuit Alte informații</i> , fără să facă referire la legislație.	Se acceptă
58.	Pct. 20. Ca urmare a auditului situațiilor financiare, societatea de audit este obligată să emită raportul auditorului care va conține opinia auditorului asupra situațiilor financiare ale băncii.	KPMG		

59.		Deloitte	Procedurile efectuate și concluziile obținute pot duce la o modificare a raportului de audit, la imposibilitatea emiterii unei opinii sau la emiterea unei opinii adverse în conformitate cu ISA 705. Prin urmare, emiterea unei opinii de audit poate să nu fie relevantă în anumite circumstanțe.	Comentariu Refuzul de a emite o opinie de către auditor se consideră, de asemenea, o opinie.
60.	Pct. 21. Societatea de audit este obligată să emită scrisoarea pentru management, adresată consiliului băncii, care va conține cel puțin următoarele informații:...	PWC	La pct.20 și 21, ISA 240 art.38 și ISA 705 art.13 și art 14 prevăd, în cazuri excepționale, posibilitatea retragerii auditorului din emiterea unei opinii (withdrawal) sau refuzul auditorului în exprimarea unei opinii (adverse opinion).	
61.	6) informații cu privire la controalele interne și procedeele de lucru ale băncii care au fost supuse auditului.	Deloitte	Scrisoarea către conducere și conținutul acesteia, precum și aspectele relevante incluse în scrisoare trebuie să fie în conformitate cu ISA.	Comentariu Acest subiect ține de competența nemijlocită a societății de audit. Prevederile din proiectul regulamentului nu determină impedimente în emiterea de către societatea de audit a scrisorii adresate conducerii, ținând cont și de aspectele expuse în ISA.

62.		Grant Thornton	<p>Nu este clar ce tip de informație trebuie să fie inclusă, dacă se referă la descrierea ciclurilor pentru care s-au evaluat controalele interne (și la ce nivel de detaliu) sau la descrierea acestor controale interne (și la ce nivel de detaliu), sau doar la deficiențele constatate.</p> <p>În prezent, auditorii practică un model bazat pe cele mai bune principii acceptate și derivate din ISA. În scrisoarea către conducere sunt incluse doar descrierea deficiențelor constatate în urma evaluării și testării controalelor interne și recomandările propuse.</p>	Se acceptă
63.	<p>Pct.23. Auditul în scop de supraveghere poate fi desfășurat concomitent cu auditul situațiilor financiare sau separat de acesta, precum și de aceeași societate de audit sau de o altă societate de audit acceptată de Banca Națională pentru efectuarea auditului în acest scop.</p>	PWC	<p>E necesar să fie clar stipulat că auditul în scopuri prudențiale nu este și nu face parte din auditul financiar, dar este un control specific pe anumite arii solicitate de a fi verificate și se va face în baza unui angajament separat.</p>	Se acceptă

64.	<p>Pct.24. În sensul prezentului regulament, noțiunea de „audit în scop de supraveghere” reprezintă procedurile de verificare și evaluare a următoarelor aspecte:</p> <p>1) adecvarea cadrului de administrare a activității băncii;</p> <p>2) acuratețea și plenitudinea rapoartelor prudențiale și FINREP prezentate Băncii Naționale conform actelor normative respective emise de Banca Națională;</p> <p>3) adecvarea funcționării în cadrul băncii a sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.</p>	Grant Thornton	<p>La subpct.2) și, respectiv, la pct.29 din proiect se specifică obligația de a „evalua acuratețea și plenitudinea rapoartelor prudențiale și FINREP”. În prezent, în legătură cu rapoartele FINREP se prezintă un raport de revizuire conform Standardelor Internaționale privind Misiunile de Revizuire (ISRE) 2400 sau 2410 la 30 iunie și 31 decembrie. Odată cu introducerea noțiunii audit de supraveghere, nu este clar dacă va fi nevoie ca toate cele 12 rapoarte lunare să fie evaluate de către auditorii externi. Este necesar de a specifica dacă această evaluare va fi raportată ca un audit în conformitate cu ISA sau va fi în continuare o revizuire în conformitate cu ISRE, sau cu un alt cadru de raportare. Totodată, este de remarcat faptul că evaluarea celor 12 rapoarte FINREP și prudențiale va necesita un efort mare din partea societăților de audit și implicit o creștere semnificativă (estimată de 2-3 ori) a costurilor totale aferente auditului extern comparativ cu costurile actuale.</p>	<p>Comentariu</p> <p>Auditul în alte scopuri va fi efectuat la solicitarea Băncii Naționale a Moldovei, în solicitare va fi detaliată procedura de desfășurare a auditului.</p>
65.		Moore Stephens	<p>Aceste aspecte pot fi verificate în cadrul unor angajamente separate față de cele de audit, spre ex. revizuirea FINREP se efectuează conform ISRS 2400/2410. Astfel, va fi cazul de definitivat scopul acestor aspecte și în conformitate cu ISA/ISRS/ISAE.</p>	<p>A se vedea comentariul de la pct.64 din sinteză</p>

66.		Deloitte	Considerăm oportun ca cerințele/obiectul acestui audit de supraveghere sa fie mai explicit descris în regulament sau în anexa la regulament, inclusiv tipul rapoartelor la care se face referință. Un exemplu pentru care se cere clarificări adiționare sunt procedurile solicitate și tipul raportului pentru a confirma acuratețea și completitudinea rapoartelor FINREP.	A se vedea comentariul de la pct.64 din sinteză
67.		EY	<p>Propunem revizuirea pct.24 și 31 prin:</p> <p>a) definirea cadrului de raportare și specificarea tipului de raport solicitat;</p> <p>b) detalierea într-o anexă la proiect sau elaborarea unor instrucțiuni separate pentru stabilirea procedurilor specifice necesare de a fi efectuate pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • adecvarea cadrului de administrare a activității băncii; • acuratețea și plenitudinea rapoartelor prudențiale și FINREP prezentate Băncii Naționale conform actelor normative respective emise de Banca Națională; • adecvarea funcționării în cadrul băncii a sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. <p>c) stabilirea criteriilor de verificare și evaluare a celor 3 puncte incluse mai sus.</p>	

68.	Pct. 27. Societatea de audit va evalua adecvarea sistemelor informaționale și continuitatea activității și va constata dacă banca dispune de un sistem de management în securitatea informațională (în continuare – SMSI) conform actelor de reglementare în domeniul tehnologiilor informaționale (în continuare -TI) și securității informației în vigoare.	PWC	Normele stabilite în regulament sunt în afara cerințelor unui audit financiar conform SIA 200 Obiectivele generale ale auditorului independent și desfășurarea unui audit în conformitate cu ISA.	Acest punct a fost exclus
69.	Pct. 28. Evaluarea SMSI va conține concluzii aferente sferelor de audit pentru fiecare dintre ariile și în conformitate cu obiectivele prezentate în anexa nr.3.	EY	Noțiunile „ <i>adecvarea sistemelor informaționale</i> ” și „ <i>continuitatea activității</i> ” ar trebui să fie interpretate separat.	
70.	Pct. 29. Evaluarea rapoartelor prudențiale și FINREP conform pct.24, subpct.2) <i>va fi prezentată sub forma unor declarații emise</i> de societatea de audit, ce afirmă sau infirmă	MAIB ABM	Considerăm oportun de a stipula expres care este cadrul după care se va conduce societatea de audit: fie ISA, fie Standardele internaționale pentru misiuni de revizuire, fie alt cadru.	A se vedea comentariul de la pct.64 din sinteză
71.	acuratețea și plenitudinea rapoartelor transmise la Banca Națională, care se semnează de persoanele din cadrul conducerii băncii responsabile pentru raportare. Rapoartele prudențiale și FINREP modificate în urma auditului se vor anexa la Raportul cu	EY	Recomandăm de a indica lista rapoartelor prudențiale și FINREP care vor fi supuse verificării și data de prezentare a rapoartelor FINREP și a celor prudențiale, care urmează a fi supuse verificării. De asemenea, să se indice standardele care se vor aplica pentru evaluarea acestor rapoarte.	A se vedea comentariul de la pct.64 din sinteză

72.	privire la auditul în scop de supraveghere.	PWC	Normele stabilite în regulament sunt în afara cerințelor unui audit financiar conform ISA 200 „Obiective generale ale auditorului independent și desfășurarea unui audit în conformitate cu ISA”.	A se vedea comentariul de la pct.64 din sinteză
73.	Pct.30. Societatea de audit se va expune asupra adecvării sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului implementat de bancă, ținând cont de cerințele și standardele în domeniu, inclusiv cele emise de Banca Națională.	PWC	Recomandăm să se facă clarificări, astfel încât să fi clar scopul exercițiului și formatul de raportare.	A se vedea comentariul de la pct.64 din sinteză
74.	Pct.31. Societatea de audit este obligată să emită raportul cu privire la auditul în scop de supraveghere, care va include cel puțin următoarele informații:	EY	Propunem înlocuirea acestui punct cu prevederi expuse în ISA 265 „Comunicarea persoanelor responsabile cu guvernanta și conducerii a deficiențelor în controlul intern identificate pe parcursul auditului”.	Acest punct a fost exclus
75.	6) dacă este cazul, motivul refuzului de a-și exprima opinia sau exprimarea opiniei cu rezerve.	MAIB ABM	Propunem revizuirea subpct.6) prin prisma prevederilor din ISA și anume, că societatea de audit emite raport în cazul auditului situațiilor financiare.	
76.	Pct.32. Societatea de audit va prezenta Băncii Naționale și	MAIB ABM	Propunem excluderea textului „inclusiv opinia”.	Se acceptă

77.	consiliul băncii, cel mai târziu la 30 aprilie al anului următor celui auditat, Raportul cu privire la auditul situațiilor financiare, inclusiv opinia auditorului și scrisoarea pentru management, cu anexarea situațiilor financiare, și Raportul cu privire la auditul în scop de supraveghere, care vor fi autentificate de către un auditor certificat și un reprezentant oficial al acestuia, ambii angajați ai societății de audit.	EY	Este necesară clarificarea următoarelor aspecte: <ul style="list-style-type: none"> - cine este „reprezentant oficial” al societății de audit; - care este răspunderea profesională a reprezentantului oficial, ca urmare a contrasemnării raportului de audit alături de auditorul certificat al misiunii de audit, având în vedere lipsa unei definiții a sintagmei „reprezentant oficial”; - dacă sintagma „reprezentant oficial” are semnificația noțiunii de „administrator”; - dacă în ipoteza în care auditorul certificat al misiunii de audit are și calitatea de reprezentant oficial, conform actelor constitutive ale societății de audit, este necesară contrasemnarea raportului de audit și de către un alt reprezentant oficial al societății de audit sau este suficientă semnătura auditorului certificat care acționează în dublă calitate, respectiv auditor certificat și reprezentant oficial. 	Se acceptă
-----	--	----	--	-------------------

78.	Pct. 34. În perioada desfășurării auditului, reprezentanți ai Băncii Naționale se vor întruni cu echipa societății de audit, la necesitate, pentru a discuta problemele de interes comun aferente activității băncii, care necesită a fi clarificate și/sau comunicate părții care a inițiat ședința.	MAIB ABM	Nu este clară prevederea „pentru a discuta problemele de interes comun aferente activității băncii”. Conform practicilor internaționale respectivele întâlniri periodice trebuie să fie trilaterale, incluzând reprezentanții regulatorului bancar, auditului extern și Comitetului de audit sau, după caz, șeful funcției de audit intern al băncii, iar subiectele care pot fi discutate sunt controlul intern, cadrul de gestionare a riscurilor, politicile contabile aplicabile, strategia de audit, pragurile de semnificație etc.	Se acceptă
79.	Pct.35. Societatea de audit este obligată să informeze Banca Națională a Moldovei în contextul prevederilor expuse la art.34 alin.(1) lit. d), e) și capitolele III și IV din prezentul regulament și să furnizeze la solicitarea acesteia informația auditată conform art. 34 alin.(4) din aceeași lege.	EY	Propunem alinierea prevederilor respective la ISA 240.	Comentaru Scopul regulamentului nu este de a prelua standardele de domeniu, dar de a direcționa societățile de audit spre efectuarea unui audit în corespundere cu cerințele cadrului legal, care stipulează expres despre ce trebuie să informeze, în mod obligatoriu, Banca Națională a Moldvei.
80.	Pct.36. Societatea de audit, în perioada desfășurării auditului, este obligată să notifice în scris Banca Națională în maximum 5 zile lucrătoare, ori de câte ori este necesar, despre modificările informațiilor aferente criteriilor prevăzute la pct.6.	Ministerul Justiției	Propunem excluderea acestor notificări, deoarece dublează prevederile pct.10 subpct.6).	Nu se acceptă Prevederea se referă la clauzele care sunt obligatorii de a fi incluse în contractul încheiat între bancă și societatea de audit.

81.	Capitolul II CERNIȚE FAȚĂ DE SOCIETATEA DE AUDIT	MAIB ABM	În respectivul capitol sunt expuse mai multe cerințe față de societatea de audit extern. Se consideră că este necesară efectuarea unei analize prealabile de către Banca Națională a tuturor societăților de audit care activează în Republica Moldova, pentru a identifica câte societăți ar corespunde noilor cerințe ale Băncii Naționale conform prevederilor expuse în proiect, înainte de aprobarea regulamentului.	Comentariu Proiectul include și cerințe față de echipa de misiune, care nu permite Băncii Naționale a Moldovei de a efectua o evaluare anticipată. Selectarea societății de audit este responsabilitatea exclusivă a băncii.
82.		BDO	Propunem suplinirea capitolului "CERINȚE FAȚĂ DE SOCIETATEA DE AUDIT" cu următorul punct: "Persoanele-cheie din conducerea societății de audit dispun de experiență internațională în auditarea situațiilor financiare".	Comentariu Proiectul determină cerințe față de membrii echipei de audit, dar nu față de persoanele - cheie ale societății de audit.

83.	CAPITOLUL IV. AUDITUL ÎN SCOP DE SUPRAVEGHERE	MAIB ABM	<p>Considerăm că nu este suficient de clar descris scopul serviciilor care urmează a fi prestate de către societățile de audit. În acest context, trebuie clar definit scopul acestei misiuni, în mod special caietul de sarcini, care să fie identic pentru toate băncile/misiunile, totodată, definit și cadrul după care se vor conduce societățile de audit în realizarea acestor misiuni de „audit în scop de supraveghere”.</p> <p>Mai mult ca atât, nu este necesar un astfel de „audit” în bază anuală la fiecare bancă. O misiunea similară ar avea sens cu o frecvență de 3-5 ani și/sau pentru bănci ce se confruntă cu dificultăți fie de performanță, fie de guvernare corporativă, etc.</p>	A se vedea comentariul de la pct.64 din sinteză
84.		Grant Thornton	Prevederile din prezentul capitolul nu stabilesc în mod expres standardele de audit conform cărora auditorii trebuie să raporteze rezultatele acestui tip de audit. ISA stabilesc cadrul de efectuare a angajamentelor de audit asupra informațiilor financiare istorice sau de altă natură.	
85.		KPMG	Recomandăm stabilirea unor cerințe, proceduri și rapoarte standard (e.g. raport privind proceduri agreate, raport de asigurare etc.) referitor la verificarea acestor arii. Stabilirea unor cerințe minime care să adreseze anumite obiective pe care auditorul ar trebui să le evalueze, după modelul celor expuse în anexa nr.2 din proiect.	

86.	La regulament	Ministerul Justiției	Proiectul conține curențe de tehnică legislativă. Astfel, după indicarea actelor normative de referință se va indica și sursa de publicare a acestora după următoarea schemă: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului, numărul articolului). De asemenea, la indicarea datei de adoptare a actului normativ de referință, luna urmează a fi prescrisă cu litere.	Se acceptă
87.		Ministerul Justiției	Referitor la utilizarea abrevierilor, se menționează că, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea lor în text, la prima folosire (a se revizui pct. 5, 6, 18, 21, 24). De asemenea, acronimul „etc.” urmează a fi exclus, deoarece semnificația acestuia este periculoasă sub aspect de interpretare extensivă (pct. 11 subpct. 6), pct.3 și 7 din anexa nr. 2).	Se acceptă
88.		BC „Mobiasbanca” SA	Nu are obiecții și propuneri	
89.		BCR Chișinău SA		
90.		BC „ProCreditBank” SA		